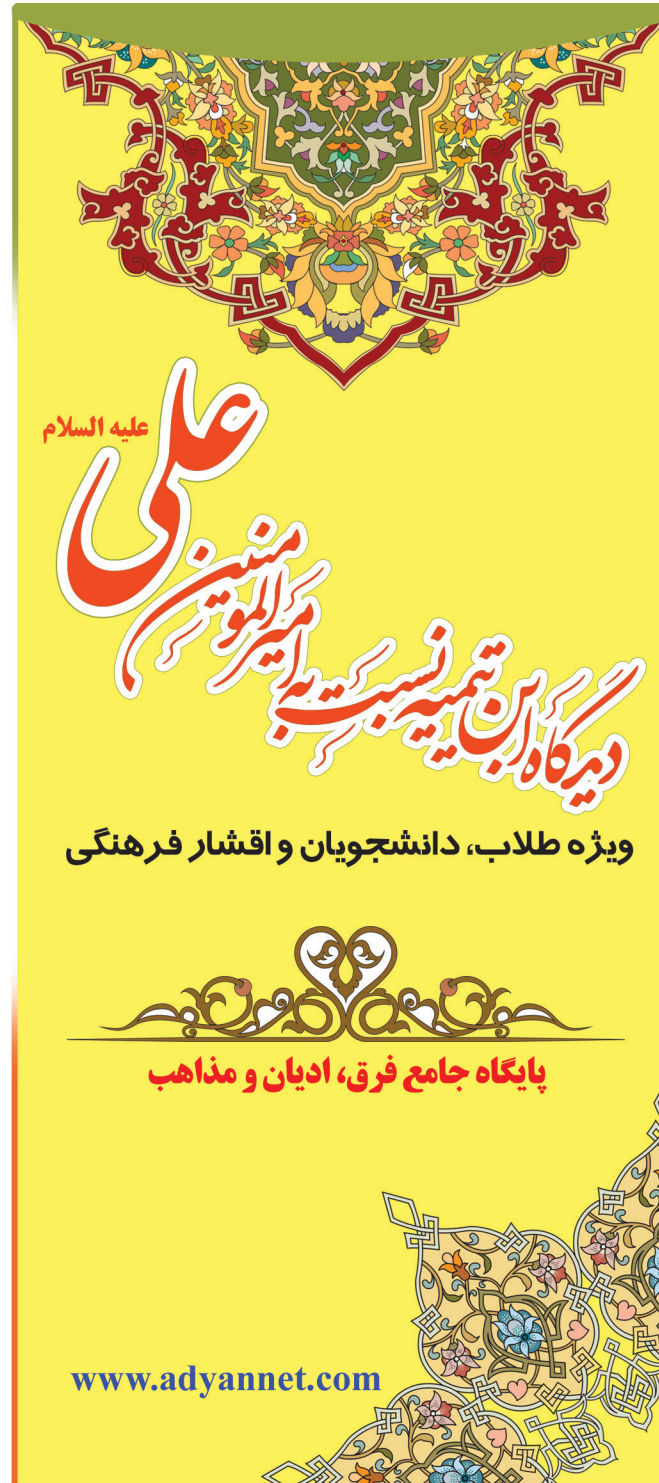

پیامبر امّی به من که: دوست ندارد مرا مگر مؤمن و دشمن ندارد مرا مگر منافق.»
 «امّ سلمه» می گوید: رسول خدا ﷺ همیشه می فرمود: «لَا يَحِبُّ عَلِيًّا مَنَافِقٌ وَلَا يَبْغُضُهُ مُؤْمِنٌ»^(۱۸)
 هیچ گاه منافق علی را دوست ندارد و مؤمن نیز او را دشمن ندارد.»

«ابوذر غفاری» می گوید: «مَا كُنَّا نَعْرِفُ الْمُنَافِقِينَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِلَّا بِثَلَاثٍ: بِتَكْذِيبِهِمْ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَالتَّخَلُّفِ عَنِ الصَّلَاةِ وَبُغْضِهِمْ عَلَى بَنِ أَبِي طَالِبٍ»^(۱۹)
 ما منافقین را در عهد رسول خدا ﷺ تنها با سه خصلت می شناختیم: به تکذیب خدا و رسول و تخلف از نماز و بغض علی بن ابی طالب.»

۱۸. سنن ترمذی، ج ۵، ص ۵۴۹؛ المصنّف، ابن ابی شیبّه، ج ۱۲، ص ۷۷.
 ۱۹. الرياض النضرة، ج ۳، ص ۱۶۷؛ كنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۰۶.

علیه السلام

بیرگانه ابن تیمیّه

ویژه طلاب، دانشجویان و اقشار فرهنگی

پایگاه جامع فرق، ادیان و مذاهب

www.adyannet.com

یکی از انحرافات «ابن تیمیه»، رهبر اصلی وهابیت، اعتقادات سخیف و غلط او درباره امیرالمؤمنین علی ﷺ است. این فرد منحرف که تلاش زیادی برای انحراف افکار مسلمانان کرده و بهترین خوش خدمتی را در حق دشمنان دین انجام داده، از روی دشمنی، برخی از کارهای حضرت علی ﷺ را اشتباه دانسته است.^(۱)

در پاسخ به ادعای واهی و افکار انحرافی او ابتدا نظر برخی از عالمان اهل سنت را درباره وی نقل کرده، سپس نتیجه بغض و کینه او نسبت به امیرالمؤمنین علی ﷺ را در روایات اهل سنت بیان می کنیم.

ابن تیمیه از نگاه علمای اهل سنت

«ابن حجر» می گوید: «مردم درباره ابن تیمیه اختلاف دارند: برخی او را به تجسیم نسبت می دهند و گروهی نیز او را به کفر و عده ای به

۱. الدرر الكامنة، ج ۱، ص ۱۵۳.

نفاق نسبت داده اند. به جهت نسبت ناروایی که به علی ﷺ می دهد.»^(۲)

«ابن حجر هیثمی» می گوید: «وی کسی است که خدای متعال او را خوار، گمراه، کور، کر و ذلیلش کرد. صاحبان علم به این مطلب تصریح نموده اند.»^(۳)

علامه «زاهد کوثری» در بخشی از کلماتش در ردّ ابن تیمیه می گوید: «... از کلمات او آثار بغض و دشمنی اش با علی ﷺ ظاهر می گردد.»^(۴)

«شیخ عبدالله غماری» در ردّیه اش علیه ابن تیمیه می گوید: «علمای عصرش او را به جهت انحرافش از علی ﷺ به نفاق نسبت دادند.»^(۵)

«حسن بن علی سقّاف» می گوید: «ابن تیمیه کسی است که او را شیخ الاسلام می نامند و گروهی نیز به کلماتش استدلال می کنند، در حالی که او ناصبی و دشمن علی ﷺ است و به فاطمه علیها السلام نسبت نفاق داده است.»^(۶)

«علامه شیخ کمال الحوت» نیز در ردّیه خود بر ابن تیمیه بابی را به نام «افتراءات ابن تیمیه بر امام علی ﷺ» به این موضوع اختصاص داده است.^(۷)

۲. همان، ص ۱۵۵.
 ۳. الفتاوی الحدیثیه، ص ۱۱۴.
 ۴. الحاوی فی سیره الطحاوی، ص ۲۶.
 ۵. الرسائل الغماریة، صص ۱۲۰ و ۱۲۱.
 ۶. التنبیه و الردّ، سقّاف، ص ۷.
 ۷. التوفیق الربّانی فی الردّ علی ابن تیمیه، ص ۸۵.

«شیخ عبدالله حبشی» می‌گوید: «ابن تیمیه، علی بن ابی طالب علیه السلام را سرزنش می‌کرد و می‌گفت: جنگهای او به ضرر مسلمین بوده است.»^(۸)

نتیجه بغض ابن تیمیه در روایات اهل سنت

«ابو رافع» می‌گوید: «رسول خدا صلی الله علیه و آله علی علیه السلام را به عنوان امیر به یمن فرستاد و همراه با حضرت، شخصی از قبیله «اسلم» به نام «عمرو بن شاس اسلمی» حرکت کرد. او از یمن بازگشت، در حالی که علی علیه السلام را مذمت نموده و درباره او شکوه می‌کرد. رسول خدا صلی الله علیه و آله کسی را به سوی او فرستاد و فرمود: خفه شو ای عمرو! آیا از علی ظلمی در حکم یا لغزشی در تقسیم مشاهده کردی؟ او گفت: هرگز. حضرت فرمود: پس برای چه مطلبی را می‌گویی که به من رسیده است؟ او گفت: جلوی بغضم را نمی‌توانم بگیرم. حضرت غضبناک شد، آن گاه فرمود: «مَنْ أَبْغَضَهُ فَقَدْ أَبْغَضَنِي وَمَنْ أَبْغَضَنِي فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ، وَمَنْ أَحَبَّهُ فَقَدْ أَحَبَّنِي، وَمَنْ أَحَبَّنِي فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ تَعَالَى»^(۹) هر کس علی را دشمن بدارد، به طور حتم مرا دشمن داشته است و هر کس مرا دشمن بدارد، به طور حتم خدا را دشمن داشته و هر کس علی را دوست بدارد، به طور حتم مرا

۸. المقالات السنّیة، ص ۲۰۰.
۹. مجمع الزوائد، ج ۹، ص ۱۷۴.

دوست داشته و هر کس مرا دوست بدارد، به طور حتم خدا را دوست داشته است.»

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «يَا عَلِيُّ! أَنْتَ سَيِّدُ فِي الدُّنْيَا، سَيِّدُ فِي الْآخِرَةِ، حَبِيبُكَ حَبِيبِي وَحَبِيبِي حَبِيبُ اللَّهِ وَ عَدُوُّكَ عَدُوِّي، وَ عَدُوِّي عَدُوُّ اللَّهِ، وَالْوَيْلُ لِمَنْ أَبْغَضَكَ بَعْدِي»^(۱۰) ای علی! تو آقای دنیا و آقا در آخرتی. دوستدار تو، دوستدار من است و دوستدار من، دوستدار خداست و دشمن تو، دشمن من است و دشمن من، دشمن خداست و وای بر کسی که بعد از من با تو دشمنی کند.»

و نیز فرمود: «يَا عَلِيُّ! طُوبَى لِمَنْ أَحَبَّكَ وَ صَدَقَ فِيكَ وَ وَيْلٌ لِمَنْ أَبْغَضَكَ وَ كَذَبَ فِيكَ»^(۱۱) ای علی! خوشا به حال کسی که تو را دوست داشته و در مورد تو راست بگوید و وای بر کسی که تو را دشمن داشته و در مورد تو دروغ بگوید.»

همچنین به سند صحیح از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل شده است که بعد از «حدیث غدیر» و ابلاغ ولایت حضرت علی علیه السلام فرمودند: «اللَّهُمَّ وَالِ مِنْ وَالَاهُ، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ»^(۱۲) بار خدایا! دوست بدار هر کس که علی را دوست دارد و دشمن بدار هر کس که علی را دشمن دارد.»

«ابن عساکر» از «محمد بن منصور» نقل کرده

۱۰. مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۳۸.
۱۱. مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۴۵؛ مسند ابی یعلی، ج ۲، ص ۲۵۹.
۱۲. سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۴۳؛ مسند احمد، ج ۶، ص ۴۰۱.

است که گفت: «ما نزد احمد بن حنبل بودیم که شخصی به او گفت: ای احمد! چه می‌گویی درباره حدیثی که علی علیه السلام فرمود: «من تقسیم کننده آتشم»؟ او گفت: چه چیز باعث شده که این حدیث را انکار کنید؟ آیا برای ما روایت نشده که پیامبر صلی الله علیه و آله خطاب به علی علیه السلام فرمود: «لَا يَحِبُّكَ إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يَبْغِضُكَ إِلَّا مُنَافِقٌ»^(۱۳) دوست ندارد تو را، مگر مؤمن و دشمن ندارد تو را، مگر منافق؟ ما گفتیم: آری. احمد گفت: پس مؤمن کجاست؟ گفتند: در بهشت. گفت: و منافق کجاست؟ گفتند: در آتش. احمد گفت: پس علی تقسیم کننده آتش است.»

«ابن عباس» از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده است که خطاب به حضرت علی علیه السلام فرمود: «لَا يَبْغِضُكَ مِنَ الْعَرَبِ إِلَّا دَعِيٌّ وَلَا مِنَ الْأَنْصَارِ إِلَّا يَهُودِيٌّ وَلَا مِنَ سَائِرِ النَّاسِ إِلَّا شَقِيٌّ»^(۱۴) دشمن ندارد تو را از عرب، مگر زنازاده، و از انصار مگر یهودی و از سایر مردم، مگر انسان با شقاوت.»

«ابن عساکر» از «ثابت» و او از «انس» نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله علی علیه السلام را در روز خیبر معرفی کرد و فرمود: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ! اِمْتَحِنُوا أَوْلَادَكُمْ بِحَبْنِهِ، فَإِنَّ عَلِيًّا لَا يَدْعُو إِلَى ضَلَالَةٍ، وَلَا يَبْعُدُ عَن هُدًى،

۱۳. مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۱۸.
۱۴. تاریخ دمشق، ج ۲، ص ۳۰۱؛ طبقات الحنابلة، ج ۱، ص ۳۲۰.

فَمَنْ أَحَبَّهُ فَهُوَ مِنْكُمْ وَمَنْ أَبْغَضَهُ فَلَيْسَ مِنْكُمْ»^(۱۵) ای مردم! فرزندان خود را با حب علی امتحان نمایید؛ زیرا علی شما را دعوت به ضلالت نمی‌کند و از هدایت دور نمی‌شود. پس هر کس که او را دوست بدارد، از شماست و هر کس که او را دشمن بدارد، از شما نیست.»

«انس بن مالک» می‌گوید: «بعد از خیبر کسی بود که فرزند خود را بر شانه‌اش سوار می‌کرد، آن گاه بر سر راه علی می‌ایستاد و چون نظرش به حضرت می‌افتاد، بچه را رو به او کرده و می‌گفت: ای فرزندم! آیا این مردی را که می‌آید، دوست داری؟ اگر بچه می‌گفت: آری، او را می‌بوسید و اگر می‌گفت: خیر، او را بر زمین می‌زد و به او می‌گفت: برو به مادرت ملحق شو، و پدرت را به اهل مادرت ملحق مکن؛ زیرا من به فرزندی که علی بن ابی طالب را دوست ندارد، احتیاج ندارم.»^(۱۶)

امیرالمؤمنین علی علیه السلام در حدیثی خود چنین می‌فرماید: «وَالَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَ بَرَأَ النَّسَمَةَ إِنَّهُ لَعَهْدُ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ إِلَيَّ. إِنَّهُ لَا يَحِبُّنِي إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يَبْغِضُنِي إِلَّا مُنَافِقٌ»^(۱۷) قسم به کسی که دانه را شکافت و مردم را به خوبی خلق کرد، همانا عهدهی است از جانب

۱۵. مناقب خوارزمی، ص ۳۳۳.

۱۶. تاریخ دمشق، ج ۴۲، ص ۲۸۸.

۱۷. صحیح مسلم، ج ۱، ص ۱۲۰، کتاب الایمان؛ سنن ترمذی، ج ۵، ص ۶۰۱؛ مسند احمد، ج ۱، ص ۱۳۵؛ سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۴۲.